

**Azərbaycan Universitetinin 12.07.2024-cü il tarixli, 11 sayılı
Elmi Şurasının qərarı ilə təsdiq edilmişdir.**

Akademik mobillik, kreditlərin transferi və tanınması (ekvivalentlik)

QAYDALARI

Təsdiq edirəm: _____ Rektor S.N.Əliyeva

Məsul şəxs: _____ Tədris şöbəsinin müdiri: L. A. Ağamalıyeva

Razılaşdırılıb: _____ Baş hüquqşünas N. P. Mehdiyev

Bakı-2024

Akademik mobillik, kreditlərin transferi və tanınması (ekvivalentlik) QAYDALARI

1. Ümumi müddəalar

Bu bölmə qaydaların ümumi çərçivəsini təyin edir və onların tətbiq dairəsini müəyyənləşdirir.

1.1. Bu Qaydalar Azərbaycan Universitetində (bundan sonra Universitet) bakalavriat və magistratura səviyyələrində təhsil alan tələbələrin akademik mobilliyinin təşkil olunması, ölkə daxilində və ya xaricdəki ali təhsil müəssisələrində (ATM) əldə edilmiş kreditlərin Universitetə transfer olunması (köçürülməsini), fənlərin ekvivalentliyinin müəyyən edilməsi və tanınmasını tənzimləyir. Məqsəd tələbələrin mobillik təcrübəsini asanlaşdırmaq və əldə etdikləri bilik və bacarıqlarının Universitet təhsil proqramına inteqrasiyasını Bologna prinsiplərinə uyğun olunmasını təmin etməkdir.

1.2. Bu qaydalar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 24 dekabr 2013-cü il tarixli 348 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydaları"na əsaslanır. Bu Qaydalar Avropa Kredit Transfer Sistemi (ECTS/AKTS) standartlarına uyğun hazırlanmışdır və bütün ali təhsil müəssisələrinə şamil edilir. Bundan əlavə, "Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı" və bakalavriat/magistratura təhsilinin təşkili üzrə Nazirlər Kabineti digər qərarları (348 sayılı qaydalarda istinad olunanlar), Lissabon Tanınma Konvensiyası / Lisbon Recognition Convention (xaricdə əldə edilmiş kvalifikasiyaların tanınması haqqında beynəlxalq saziş) və onun tətbiqinə dair ENIC-NARIC (Avropa Tanınma Məlumat Mərkəzləri) tövsiyələri (xüsusilə, tanınmanın əsas prinsipi və imtihanın yalnız "substantial difference" – əsaslı fərq olduqda mümkün olması), habelə Universitetin Nizamnaməsi və daxili normativ aktları, həmçinin, Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Kollegiyasının 21 fevral 2024-cü il tarixli KQ-02 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində tələbələrin köçürülməsi, xaric edilməsi, bərpası və akademik məzuniyyətə çıxarılması Qaydaları" na (bu qərar köçürülmə meyarlarını (məsələn, kreditlərin ən azı ikidə bir hissəsinin toplanması) və xaricdən köçürülməni (beynəlxalq reytinglər və imtahan nəticələri əsasında) tənzimləyir)). əsas götürülür.

1.3. Bu Qaydalar diplomun və ya ixtisasın nostrifikasiyasını (yəni, dövlət səviyyəsində xarici kvalifikasiyanın rəsmi tanınmasını) tənzimləmir; yalnız Universitetin öz təhsil proqramı çərçivəsində fənlərin və kreditlərin tanınması və ekvivalentlik məsələlərinə aiddir.

2. Terminlər və izahı

Bu bölmə qaydaların əsas terminlərini izah edir ki, bütün tərəflər eyni anlayışdan istifadə etsin.

2.1. **Kredit (AKTS/ECTS)** – bir fənnin mənimsənilməsi üçün tələbənin sərf etməli olduğu iş yükünün (dərslər, ev tapşırıqları, imtahanlar və s). ölçü vahididir; kredit yalnız fənn üzrə müvəffəq qiymət (yəni, keçid balı) əldə edildikdə qazanılır və transfer oluna bilər. Məsələn, bir fənn 5 kreditdirsə, bu, tələbənin 125-150 saat iş yükünü nəzərdə tutur. (KQ-02 qərarı ilə əlaqədar əlavə: Köçürülmə zamanı tələbənin əvvəllər qazandığı kreditlər nəzərə alınır və kreditlərin ən azı ikidə bir hissəsini toplamayan tələbə köçürülmür).

2.2. Akademik mobillik – tələbənin müəyyən müddət ərzində (məsələn, bir semestr) başqa bir ali təhsil müəssisəsində (ölkə daxilində və ya xaricində) təhsil alması prosesidir. Bu, tələbələrə beynəlxalq təcrübə qazanmasına imkan yaradır. (KQ-02 qərarı ilə əlaqədar əlavə: Akademik mobillik köçürülmə formasında həyata keçirilə bilər, lakin magistratura səviyyəsində yalnız təhsil müəssisəsinin dəyişdirilməsinə icazə verilir; ixtisas dəyişikliyi yol verilmir, və köçürülmə yalnız yay tətili dövründə olur).

2.3. Akademik transkript – tələbənin oxuduğu fənlərin adlarını, kreditlərini, aldığı qiymətləri və tədris dövrünü (semestr və ya il) əks etdirən rəsmi sənəddir. Bu sənəd Universitet tərəfindən kağız formatında möhürlənmiş və ya elektron şəkildə verilir və tanınma prosesində əsas sübutdur. (Köçürülmə zamanı transkript kreditlərin tanınması üçün vacibdir, və tələbənin topladığı bal köçürüldüyü ixtisasın minimal keçid balından çox olmalıdır).

2.5. Ekvivalentlik – bir fənnin başqa ATM-də tədris olunan fənlə səviyyə (bakalavriat/magistratura), kredit həcmi, profil (ixtisas istiqaməti) və fənn təlim nəticələri (FTN) baxımından uyğunluğunun müəyyən edilməsidir.

3. Səlahiyyətli struktur bölmələri

3.1. Universitetdə akademik mobillik və tanınma prosesinə ümumi rəhbərliyi rektorluq tərəfindən səlahiyyətləndirilmiş struktur – Tədris Şöbəsi icra edir. Eyni zamanda Tədris şöbəsi bu prosesin digər iştirakçıların (maraqlı tərəflərin) və 3.2-ci bənddə adları çəkilən struktur bölmələrinin koordinasiyasını təmin edir. (Köçürülmə prosesində Elm və Təhsil Nazirliyi də iştirak edir, müraciətlər nazirlik portalı vasitəsilə aparılır).

3.2. Universitetin struktur bölmələrinin funksiyaları aydın müəyyən olunur, o cümlədən Fakültə dekanlığı - ümumi nəzarət, kafedralar - fənn sillabusları və təlim nəticələri üzrə ekspertiza sahəsində birgə fəaliyyət göstərərək koordinasiyalı prosesi həyata keçirirlər.

4. Xüsusi Komissiyaanın yaradılması

4.1. Kreditlərin tanınması və ekvivalentlik rektorun əmri ilə təsdiq edilmiş fakültələr üzrə yaradılmış xüsusi Komissiyaanın rəyinə əsasən həyata keçirilir;

4.2. Komissiyaanın tərkibi: Sədr – (ümumi rəhbərlik), üzvlər – ixtisas kafedrası nümayəndəsi, akademik məsləhətçi (tyutor). Katib – fakültənin tədris işçisi (protokol və uçot üçün).

5. Mobillikdən sonra kreditlərin tanınması proseduru

5.1. Akademik mobillik proqramı başa çatdıqdan sonra tələbə **15 (on beş) təqvim günü** müddətində aşağıdakı sənədləri təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsinə təqdim etməlidir:

- qəbul edən ali təhsil müəssisəsi (ATM) tərəfindən verilmiş **rəsmi** nüsxə;
- qiymətləndirmə sisteminin və şkalasının izahı;
- müvafiq fənlər üzrə təlim nəticələrini əks etdirən **sillabusları** (zərurət olduqda – fənn məzmunu üzrə əlavə izahat materialları).

5.2. Təqdim edilmiş sənədlər əsasında ali təhsil müəssisəsində yaradılmış **kreditlərin tanınması üzrə komissiya** tərəfindən transkript və sillabusların müqayisəli təhlili aparılır və aşağıdakı qərarlardan biri qəbul edilir:

a) **Tam tanınma (80–100% ekvivalentlik)**– fənnin məzmunu və təlim nəticələri uyğun hesab edildikdə, kreditlər tam həcmdə tanınır və tələbənin akademik göstəricilərinə daxil edilir;

b) **Qismən tanınma(60–79% ekvivalentlik)** – kredit tanınır, lakin proqram fərqlərinə görə tələbədən tamamlayıcı modul, əlavə tapşırıq və ya fərq fənninin mənimsənilməsi tələb olunur.

c) **Tanınmada imtina(0–59% ekvivalentlik)** – təqdim olunmuş fənnin məzmunu, təlim nəticələri, kredit həcmi, səviyyəsi və profil uyğunluğu Universitetin müvafiq təhsil proqramı ilə müqayisədə 60%-dən az ekvivalentlik təşkil etdikdə kreditlərin tanınmasından imtina edilir. Bu halda fərq “əsaslı fərq” (substantial difference) hesab olunur və tələbə müvafiq fənni və ya onun ekvivalentini Universitetdə yenidən mənimsəməlidir.

5.3. Kreditlərin tanınması zamanı ali təhsil müəssisəsi **Avropa Kredit Transfer Sistemi (ECTS)** prinsiplərini, proqram üzrə təlim nəticələrini və fənnin akademik yükünü əsas götürür.

5.4. Kreditlərin tanınması barədə qərar tələb olunan sənədlər **tam şəkildə təqdim edildikdən sonra 10 (on) iş günü** müddətində qəbul edilir. Əlavə məlumat və ya izahat tələb edildiyi halda, müvafiq sənədlər təqdim olunduqdan sonra qərar **5 (beş) iş günü** ərzində rəsmiləşdirilir.

5.5. Qəbul edilmiş qərar tələbəyə yazılı şəkildə kağız və ya elektron formada bildirilir və müvafiq olaraq tələbənin akademik qeydiyyat sənədlərinə daxil edilir.

6. Ekvivalentlik meyarları

6.1. Fənlərin və kreditlərin ekvivalentliyinin müəyyən edilməsi aşağıdakı **əsas qiymətləndirmə meyarları** üzrə aparılır:

- a) **Səviyyə** – fənnin aid olduğu təhsil pilləsi və kvalifikasiya çərçivəsinə uyğunluğu;
- b) **Kredit həcmi** – fənnin kredit dəyəri, akademik yükü və ECTS uyğunluğu;
- c) **Keyfiyyət göstəriciləri** – təhsil proqramının məzmunu, tətbiq edilən akademik standartlar və qiymətləndirmə mexanizmləri;
- d) **Profil uyğunluğu** – fənnin ixtisas, ixtisaslaşma və proqram profili ilə əlaqəliliyi;
- e) **Təlim nəticələri** – fənn üzrə nəzərdə tutulan bilik, bacarıq və sərişələrin əldə olunma səviyyəsi.

7. Apellyasiya (şikayət) mexanizmi

7.1. Kreditlərin tanınması, qismən tanınması və ya tanınmasından imtina barədə qəbul edilmiş qərarla razılaşmayan tələbə qərarın ona rəsmi şəkildə bildirildiyi tarixdən etibarən 10 (on) iş günü müddətində Universitetin Tədris şöbəsinə yazılı qaydada apellyasiya müraciəti təqdim etmək hüququna malikdir.

7.2. Tədris şöbəsi daxil olmuş apellyasiya müraciətini 3 (üç) iş günü müddətində Universitet üzrə yaradılmış Apellyasiya Komissiyasına təqdim edir. Apellyasiya Komissiyası müraciətə ən gec 10 (on) iş günü müddətində baxır və əsaslandırılmış qərar qəbul edir.

7.3. Apellyasiya Komissiyasının qərarı tələbəyə yazılı şəkildə (kağız və ya elektron formada) təqdim edilir və qərarın hüquqi və akademik əsaslandırması göstərilir.

7.4. Apellyasiya Komissiyasının qərarı ilə razılaşmayan tələbə qərarın təqdim edildiyi tarixdən etibarən 10 (on) iş günü müddətində Universitetin rektoruna yazılı qaydada təkrar müraciət etmək hüququna malikdir. Rektor tərəfindən qəbul edilmiş qərar Universitet daxilində yekun qərar hesab olunur.

8. Sənədləşmə və qeydiyyat

8.1. Akademik mobillik, kreditlərin tanınması, ekvivalentliyin müəyyən edilməsi və köçürülmə prosedurları çərçivəsində təqdim edilmiş transkriptlər, sillabuslar, iclas protokolları, qərarlar və digər əlaqədar sənədlər tələbənin şəxsi işində və ali təhsil müəssisəsinin elektron akademik məlumat sistemində müəyyən olunmuş qaydada saxlanılır.

8.2. Təqdim edilmiş sənədlərin etibarlılığının və doğruluğunun yoxlanılması məqsədilə elektron transkriptlər, QR-kodlar, elektron imzalar və ya verifikasiya keçidləri mövcud olduğu halda mütləq qaydada yoxlanılır. Sənədlərin həqiqiliyinə dair əsaslı şübhə yarandıqda, sənədi qəbul edən ali təhsil müəssisəsinə rəsmi sorğu göndərilir və zəruri təsdiqləmə alınır.

9. Yekun müddəalar

9.1. Bu Qaydaların icrasına Universitet rektorunun təyin etdiyi səlahiyyətli struktur rəhbəri – Tədris şöbəsinin müdiri nəzarət edir;

9.2. Qaydalar rektorun sərəncamı ilə təsdiq edildiyi tarixdən qüvvəyə minir;

9.3. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində və ya Universitetin daxili normalarında dəyişiklik olduqda, Qaydalar müvafiq olaraq yenilənir.